

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΡΩΤΟ
Κώδικας Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγικά	1
Άρθρο 1 Σκοπός των ρυθμίσεων	3
Άρθρο 2 Η Επιτροπή Δεοντολογίας	4
Άρθρο 3 Κανόνες Δεοντολογίας	5
Άρθρο 4 Διαδικασίες Αποδοχής Δωρεών και Κληροδοτημάτων	7
Άρθρο 5 Πνευματικά Δικαιώματα και Δημοσιεύσεις	8

Εισαγωγικά

Η Επιτροπή Δεοντολογίας συγκροτήθηκε βάσει του άρθρου 47 «Επιτροπή Δεοντολογίας» του Ν. 4485/2017 και της διαπιστωτικής πράξης της Πρυτάνεως 272/29.12.2020, από την Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, Διοικητικών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας (πρόεδρος) και τους Κοσμήτορες των τεσσάρων Σχολών.

Η Επιτροπή Δεοντολογίας κατέληξε ομοφώνως στην σύνταξη του παρόντος 'Κώδικα Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής' τον οποίον κατέθεσε στην Σύγκλητο προς έγκριση. Μετά την έγκρισή του στη Συνεδρίαση της Συγκλήτου της 12.1.2021, ο Κώδικας ενσωματώνεται ως Παράρτημα στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος.

Ο παρών Κώδικας απευθύνεται και δεσμεύει όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Παντείου (διδάσκοντες, ερευνητές, φοιτητές και διοικητικό προσωπικό) σε βασικές αρχές ακαδημαϊκής ηθικής και δεοντολογίας, οι οποίες πρωτίστως αφορούν τις μεταξύ

τους σχέσεις, τη διδασκαλία, τα πνευματικά δικαιώματα, και αποτελούν σημαντική προϋπόθεση για την εύρυθμη λειτουργία του Πανεπιστημίου.

Στόχος της ανώτατης εκπαίδευσης είναι πρωτίστως η προαγωγή και διάδοση της γνώσης, αλλά και η διαμόρφωση προσωπικοτήτων με ακαδημαϊκό ήθος, ατομική ευθύνη και κοινωνική συνείδηση. Η τήρηση των αρχών του Κώδικα συνεισφέρει αφ' ενός στην προσωπική βελτίωση του καθενός, αφ' ετέρου στην ανάδειξη της ποιότητας και την εξύψωση του κύρους του Παντείου Πανεπιστημίου. Το Ίδρυμα οφείλει, κατά πρώτον, να επιβεβαιώνεται διαρκώς ως κοινωνική πρωτοπορία σε θέματα αξιοκρατίας, αμεροληψίας, σεβασμού των δικαιωμάτων, έλλειψης κάθε μορφής διακρίσεων, κοινωνικής λογοδοσίας, και, κατά δεύτερον, να εμπνέει στα μέλη του, αλλά και στην κοινωνία γενικότερα, το αίσθημα της συλλογικής λειτουργίας, της ατομικής ευθύνης, και της ανιδιοτελούς προσφοράς.

Ο Κώδικας Δεοντολογίας είναι ένα δυναμικό κείμενο το οποίο αναπροσαρμόζεται στις εκάστοτε πραγματικές ανάγκες, κοινωνικές συνθήκες και νομοθετικές εξελίξεις.

Τα ζητήματα 'Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας' ορίζονται στον Κανονισμό της αντίστοιχης Επιτροπής των άρθρων 21 έως 27 του Ν. 4521/2018.

Προβλήματα στην επικοινωνία των φοιτητών με τα μέλη ΔΕΠ, το λοιπό διδακτικό και το διοικητικό προσωπικό, φαινόμενα κακοδιοίκησης ή ελλειμματικής λειτουργίας του Ιδρύματος, επιλύονται στο πλαίσιο του αυτοτελούς Γραφείου με την επωνυμία «Συνήγορος του φοιτητή» του άρθρου 55 του Ν.4009/2011, που έχει σκοπό τη διαμεσολάβηση μεταξύ φοιτητών και καθηγητών ή διοικητικών υπηρεσιών του Πανεπιστημίου, όπως ορίζεται από τον Οργανισμό του Πανεπιστημίου. Τα πορίσματα που συντάσσει ο Συνήγορος του φοιτητή αποστέλλονται και στην Επιτροπή Δεοντολογίας.

Παροτρύνονται όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Παντείου Πανεπιστημίου να αποτείνονται στην Επιτροπή Δεοντολογίας, ιδίως τα πλέον ευάλωτα μέλη της, ώστε να εμπεδωθεί το αναγκαίο κλίμα εμπιστοσύνης που είναι απαραίτητο για την διδασκαλία, την έρευνα και την θετική οργανωσιακή κουλτούρα του Ιδρύματος.

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Σκοπός των ρυθμίσεων

Διδάσκοντες, ερευνητές, φοιτητές και διοικητικό προσωπικό του Παντείου Πανεπιστημίου συγκροτούν ακαδημαϊκή κοινότητα, ταγμένη στην προαγωγή και διάδοση της γνώσης στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο αριστείας. Η εξυπηρέτηση του σκοπού αυτού απαιτεί υψηλό ακαδημαϊκό ήθος και συνεπάγεται υποχρεώσεις που βαίνουν πέραν της αυτονόητης υποχρέωσης κάθε πολίτη να υπακούει στο Σύνταγμα και τους νόμους του κράτους.

Η ελεύθερη αντιπαράθεση των απόψεων, ο δημοκρατικός διάλογος, το αίσθημα δικαιοσύνης, η αμεροληψία, η εντιμότητα, η ακεραιότητα, ο σεβασμός των δικαιωμάτων και της προσωπικότητας των άλλων, το αίσθημα του καθήκοντος και της ανιδιοτελούς προσφοράς, η σεμνότητα, η διαφύλαξη του κύρους της ακαδημαϊκής ιδιότητας και η αποφυγή κάθε κατάχρησής της αποτελούν αρετές που τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας οφείλουν να επιδεικνύουν σε όλες τις εκφάνσεις του ακαδημαϊκού και του εν γένει δημόσιου βίου τους.

Όλα τα μέλη της κοινότητας του Παντείου Πανεπιστημίου (διδάσκοντες, ερευνητές, φοιτητές και διοικητικό προσωπικό) οφείλουν να μη προβαίνουν σε καμία διάκριση λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού.

Καμία μορφή άμεσης ή έμμεσης διάκρισης, ή ηθικής παρενόχλησης, συμπεριλαμβανομένης και της σεξουαλικής παρενόχλησης, δεν είναι ανεκτή από το Ίδρυμα. Στον εργασιακό χώρο όλα τα μέλη της κοινότητας του Παντείου Πανεπιστημίου οφείλουν να συμπεριφέρονται με τον επιβαλλόμενο σεβασμό.

Χωρίς να παραβλάπτεται η γενικότητα των παραπάνω διατυπώσεων, ο παρών Κώδικας διαλαμβάνει ορισμένους κανόνες που αναφέρονται στις κατ' ιδίαν κατηγορίες των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας. Η παράβασή τους μπορεί να αποτελεί λιγότερο ή περισσότερο σοβαρό, κατά περίπτωση, πειθαρχικό αδίκημα και να επισύρει κυρώσεις, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπει ο νόμος. Ο παρών Κώδικας εκφράζει βασικές αρχές δεοντολογίας, που αφορούν στις μεταξύ των μελών της κοινότητας σχέσεις, τα πνευματικά δικαιώματα, τη διδασκαλία και την αξιολόγηση των φοιτητών και δεν αναιρεί ούτε υποκαθιστά με οποιοδήποτε τρόπο τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από την κείμενη νομοθεσία, με τις οποίες τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας οφείλουν να συμμορφώνονται απαρέγκλιτα.

Το Πάντειο Πανεπιστήμιο εξειδικεύει, ενημερώνει και επιμορφώνει διδάσκοντες, ερευνητές, φοιτητές και διοικητικό προσωπικό για τα ζητήματα που σχετίζονται με την δεοντολογία και τις καλές πρακτικές. Η Επιτροπή Δεοντολογίας μεριμνά για την

οργάνωση εκδηλώσεων που εξειδικεύουν την ακαδημαϊκή δεοντολογία και τις καλές πρακτικές.

Άρθρο 2 Η Επιτροπή Δεοντολογίας

Στο Πάντειο Πανεπιστήμιο λειτουργεί Επιτροπή Δεοντολογίας, η οποία απαρτίζεται από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού ως Πρόεδρο και από τους Κοσμήτορες ως μέλη. Η θητεία της Επιτροπής Δεοντολογίας είναι τετραετής, ταυτιζόμενη με την θητεία των πρυτανικών αρχών. Εάν η θητεία των Κοσμητόρων λήξει κατά την διάρκεια της τετραετίας, αυτοί αντικαθίστανται από τους νεοεκλεγέντες. Εάν ο αρμόδιος Αντιπρύτανης παραιτηθεί ή εκλείψει αντικαθίσταται από τον νεοεκλεγέντα Αντιπρύτανη. Γραμματέας της Επιτροπής ορίζεται μέλος του Διοικητικού Προσωπικού.

Η Επιτροπή Δεοντολογίας (εφεξής 'Επιτροπή') είναι αρμόδια για τον έλεγχο της τήρησης των κανόνων ακαδημαϊκής δεοντολογίας και την εξειδίκευση καλών πρακτικών.

Η Επιτροπή επιλαμβάνεται υποθέσεων παράβασης κανόνων ακαδημαϊκής δεοντολογίας, κατόπιν σχετικής καταγγελίας ή και αυτεπαγγέλτως και για κάθε υπόθεση, ο Πρόεδρος ορίζει έναν Εισηγητή από τα μέλη της. Εφόσον υπάρχουν αποχρώσεις ενδείξεις παράβασης των κανόνων δεοντολογίας, ο Πρόεδρος, ύστερα από πρόταση του Εισηγητή, ορίζει ρητή ημέρα και ώρα για τη διενέργεια ακροαματικής διαδικασίας ενώπιον της Επιτροπής, στην οποία καλείται κάθε μέλος της ακαδημαϊκής κοινότητας ως προς το οποίο τίθεται ζήτημα παράβασης των κανόνων ακαδημαϊκής δεοντολογίας. Η σχετική κλήση κοινοποιείται εγγράφως στον ενδιαφερόμενο τουλάχιστον είκοσι (20) ημέρες πριν από τη διενέργεια της ακροαματικής διαδικασίας και πρέπει να μνημονεύει συνοπτικά τα σχετικά πραγματικά γεγονότα και τον κανόνα που φέρεται να παραβιάστηκε. Κατά την ακροαματική διαδικασία, ο ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα να εκπροσωπηθεί, ή να συνοδεύεται από πρόσωπο της επιλογής του, και να καταθέσει ενώπιον της Επιτροπής υπόμνημα εντός εύλογης προθεσμίας που χορηγείται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής. Στην ακροαματική διαδικασία ο εισηγητής της υπόθεσης και ο ενδιαφερόμενος έχουν το δικαίωμα να προσκαλέσουν έως τρεις (3) μάρτυρες για την περαιτέρω διερεύνηση της υπόθεσης και την απόδειξη των ισχυρισμών τους. Οι μάρτυρες κοινοποιούνται στον ενδιαφερόμενο και στην Επιτροπή τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν την ακροαματική διαδικασία, καλούνται δε εγγράφως από την Επιτροπή τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες πριν από αυτή. Μετά την ολοκλήρωση της ακροαματικής διαδικασίας, η Επιτροπή διαπιστώνει αιτιολογημένα την ύπαρξη ή την ανυπαρξία παράβασης των κανόνων δεοντολογίας.

Ειδικότερα:

- i. Η Επιτροπή Δεοντολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου συγκροτείται από τον Πρύτανη, όπως προβλέπεται από τον νόμο, και έχει ως έργο τη διασφάλιση της τήρησης και εφαρμογής των κανόνων δεοντολογίας από όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Ιδρύματος. Η Επιτροπή είναι αρμόδια πρώτον, για τη διαπίστωση της παράβασης των κανόνων δεοντολογίας και δεύτερον, για τη σύνταξη γενικής ετήσιας έκθεσης ως προς την τήρηση και εφαρμογή ή την ανάγκη αναθεώρησης των κανόνων αυτών. Η έκθεση υποβάλλεται στον Πρύτανη στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους.
- ii. Η Επιτροπή δύναται να καλεί σε ακρόαση οποιοδήποτε άτομο ή φορέα οργάνου, για ενημέρωση και διευκρινίσεις. Στο πλαίσιο διατήρησης καλού κλίματος εντός της ακαδημαϊκής κοινότητας, η Επιτροπή οφείλει πάντα να επιζητεί την εξεύρεση συναινετικών και συμβιβαστικών λύσεων στα εκάστοτε αναφυόμενα ζητήματα.
- iii. Η Επιτροπή συνεδριάζει κεκλεισμένων των θυρών και τα μέλη της δεσμεύονται από το απόρρητο της διαδικασίας.
- iv. Η Επιτροπή αναλαμβάνει, κατά την κρίση της, να αποκαταστήσει την υπόληψη και τη φήμη οποιουδήποτε μέλους της ακαδημαϊκής κοινότητας, εναντίον του οποίου κινήθηκε η διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου, εφόσον δεν κρίθηκε μεν σκόπιμη η διενέργεια ακροαματικής διαδικασίας ή εκδόθηκε τελικώς αρνητική απόφαση της Επιτροπής, πλην η διαδικασία δημοσιοποιήθηκε ευρέως και πιθανολογείται κίνδυνος βλάβης του ενδιαφερομένου ή του Ιδρύματος.
- v. Σε περίπτωση παραπομπής Πρύτανη μετέχει στο Πειθαρχικό Συμβούλιο ως επιπλέον μέλος ένας (1) Πρύτανης, οριζόμενος με τον αναπληρωτή του με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων.
- vi. Κατά τα λοιπά, ισχύουν τα προβλεπόμενα από τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας σε ζητήματα απαρτίας, επικύρωσης των Πρακτικών κ.λπ. και κατ' αναλογία, οι αντίστοιχες διατάξεις της πειθαρχικής διαδικασίας, όπως προβλέπονται κάθε φορά στις οικείες διατάξεις περί Πανεπιστημίων, στον Εσωτερικό Κανονισμό και στον Οργανισμό του Ιδρύματος.
- vii. Όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Παντείου Πανεπιστημίου οφείλουν να συνδράμουν την Επιτροπή Δεοντολογίας στο έργο της.

Άρθρο 3 Κανόνες Δεοντολογίας

1. Τα υπηρετούντα μέλη ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, τα μέλη του λοιπού Βοηθητικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού, οι ομότιμοι καθηγητές, οι επίτιμοι καθηγητές και διδάκτορες, οι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές, οι υποψήφιοι

διδάκτορες, οι μεταδιδάκτορες και το βάσει γενικών ή ειδικών διατάξεων κάθε κατηγορίας διοικητικό προσωπικό του Παντείου Πανεπιστημίου, ως μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, δεσμεύονται ιδίως από τους ακόλουθους κανόνες ακαδημαϊκής δεοντολογίας, όπως αυτοί προσιδιάζουν στην κατηγορία στην οποία ανήκουν.

- i. Να μεριμνούν με τον ενδεδειγμένο τρόπο, ώστε να διατηρείται υψηλό το επίπεδο της διδασκαλίας και της έρευνας.
- ii. Να σέβονται την ακαδημαϊκή ελευθερία, να προάγουν τον επιστημονικό διάλογο, να καλλιεργούν τον αντίλογο και την κριτική στάση, να διαπνέονται από πνεύμα συνεργασίας.
- iii. Να μην παρακωλύουν, αμέσως ή εμμέσως, άλλα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας από την άσκηση των ακαδημαϊκών ελευθεριών και και αρμοδιοτήτων τους.
- iv. Να μην ασκούν εκφοβιστική συμπεριφορά σε ιεραρχικά κατώτερους συναδέλφους, εκμεταλλευόμενοι τη σχέση εξουσίασης, ιδίως το διδακτικό προσωπικό προς τους φοιτητές και οι ανώτερα ιεραρχικά προς τους κατωτέρους.
- v. Να μην προβαίνουν σε εργασιακή παρενόχληση των συναδέλφων τους και/ ή με οποιονδήποτε τρόπο εκμετάλλευση της ιδιότητάς τους, ιδίως δε της βαθμίδας στην οποία ανήκουν, ή του θεσμικού τους ρόλου, προκειμένου να υποχρεώσουν άλλα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας σε συγκεκριμένη πράξη, παράλειψη, κρίση ή ψήφο.
- vi. Να μην ασκούν κανενός είδους ηθικής ή σεξουαλικής παρενόχλησης.
- vii. Να συμμορφώνονται με τις υποδείξεις του εκάστοτε προεδρεύοντος, κατά τη συμμετοχή τους στις εργασίες των συλλογικών οργάνων του Πανεπιστημίου, λαμβάνοντας τον λόγο μόνον όταν τους δίδεται, να μην διακόπτουν άλλους ομιλητές, να μην αποχωρούν από τις συνεδριάσεις των οργάνων αδικαιολόγητα, να μην διακόπτουν ή δυσχεραίνουν καθ' οιονδήποτε τρόπο την ομαλή πρόοδο των εργασιών τους και να εκφράζουν τις απόψεις τους με μετριοπάθεια, αμεροληψία και συντομία, αποφεύγοντας εκφράσεις προσβλητικές ή μειωτικές για τις απόψεις των λοιπών συμμετεχόντων.
- viii. Να τηρούν όλους τους κανόνες δεοντολογίας της έρευνας, βιοηθικής και διανοητικής και πνευματικής ιδιοκτησίας και να λαμβάνουν τις απαιτούμενες εκ του νόμου αδειοδοτήσεις προ της διεξαγωγής επιστημονικής έρευνας.
- ix. Να αναγνωρίζουν την ατομική συμβολή όλων των ερευνητών και ιδίως νεότερων επιστημόνων στην επιστημονική τους έρευνα.
- x. Να συμπεριφέρονται προς το διοικητικό προσωπικό με τον πρέποντα σεβασμό. Ειδικότερα, οφείλουν να μη θίγουν την αξιοπρέπεια των εν λόγω υπαλλήλων, να μην απαιτούν από αυτούς την εκτέλεση εργασιών που κείνται πέραν των

αρμοδιοτήτων τους, ούτε να απαιτούν από αυτούς την κατά προτεραιότητα ικανοποίηση προσωπικών τους αιτημάτων προς βλάβη της εύρυθμης λειτουργίας του Πανεπιστημίου ή μονάδας του.

- xi. Να μην χρησιμοποιούν φοιτητές σε έργα άσχετα προς τα πανεπιστημιακά τους καθήκοντα, ιδίως δε για σκοπούς προσπορισμού οποιασδήποτε ωφέλειας εκ μέρους των διδασκόντων.
- xii. Να διαθέτουν επαρκή χρόνο, προκειμένου να καθοδηγούν τους φοιτητές τους, με γνώμονα το συμφέρον των τελευταίων και την επιστημονική και ακαδημαϊκή τους εξέλιξη.
- xiii. Να επιδεικνύουν σε όλους τους φοιτητές και φοιτήτριες ίσο σεβασμό και μέριμνα, ανεξάρτητα από το φύλο τους, την εθνική ή εθνοτική τους προέλευση, τις θρησκευτικές, πολιτικές, ή άλλες πεποιθήσεις τους.
- xiv. Να τηρούν τους κανόνες κοινωνικής ευπρέπειας.

2. Αν η παραβίαση κανόνων ακαδημαϊκής δεοντολογίας, κατά την προηγούμενη παράγραφο, συνιστά ταυτοχρόνως και πειθαρχικό παράπτωμα, εφαρμόζονται οι διατάξεις του πειθαρχικού δικαίου, όπως αναλύονται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Παντείου Πανεπιστημίου και στην κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 4 Διαδικασίες Αποδοχής Δωρεών και Κληροδοτημάτων

1. Η επιδίωξη ή αποδοχή δώρων ή παροχών από το διοικητικό ή εκπαιδευτικό προσωπικό του Πανεπιστημίου, τα οποία μπορούν, άμεσα ή έμμεσα, να επιβάλλουν ή να θεωρηθεί ευλόγως ότι επιβάλλουν, υποχωρήσεις ή συμβιβασμούς κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, απαγορεύεται. Συμβολικά δώρα μικρής αξίας (έως αξίας 80,00) που δίνονται για την προώθηση προϊόντων (διαφημιστικά), στο πλαίσιο της φιλοξενίας, ή ως σύμβολα αμοιβαίας εκτίμησης ή αναγνώρισης δεν εμπίπτουν στο παρόν άρθρο. Δώρα μεγαλύτερης αξίας παραδίδονται στην Πρυτανεία, όπου και γίνονται αποδεκτά εκ μέρους του Πανεπιστημίου ακολουθώντας τις εκάστοτε οριζόμενες διαδικασίες από το αρμόδιο συλλογικό ή μονοπρόσωπο όργανο του Πανεπιστημίου.

2. Η αξιολογική κρίση για το ενδεχόμενο αποδοχής δωρεών και παροχών υλικής ή χρηματικής μορφής επαφίεται στον Πρύτανη. Ο Πρύτανης μπορεί να ζητήσει υπομνήματα εκτίμησης της δωρεάς από εξειδικευμένους επιστήμονες ή επαγγελματίες, προκειμένου να προβεί στην ανωτέρω αξιολόγηση.

Άρθρο 5 Πνευματικά Δικαιώματα και Δημοσιεύσεις

1. Γενικά

Η αναπαραγωγή ολόκληρου ή τμημάτων πνευματικών έργων τρίτων προσώπων (βιβλίων, άρθρων, εργασιών, κ.λπ.) καθώς και η μετάφραση, η διασκευή, η παραποίηση ή απομίμησή τους, χωρίς την άδεια του δημιουργού τους, απαγορεύεται από τον νόμο, ανεξάρτητα από τη μορφή με την οποία αυτή γίνεται (έντυπη, ηλεκτρονική, φωτογραφική, κ.λπ.) και συνιστά αστικό και ποινικό αδίκημα, ταυτοχρόνως δε και σοβαρή πειθαρχική παράβαση.

Κάθε δημιουργός ή συνδημιουργός έργου δικαιούται να αναφέρεται και να αναγνωρίζεται ως τέτοιος, απολαμβάνοντας και τα τυχόν περιουσιακά δικαιώματα που απορρέουν από το έργο.

Η παράλειψη της αναφοράς της πνευματικής εισφοράς τρίτων προσώπων σε δημοσιευμένο έργο ή, αντίθετα, η συμπερίληψη προσώπου ως δημιουργού ή συνδημιουργού σε έργο, στο οποίο δεν εισέφερε προσωπικό δημιουργικό έργο, συνιστούν σοβαρά πειθαρχικά παραπτώματα και μπορούν να επιφέρουν και άλλες νομικές συνέπειες.

Σε περίπτωση έργου που είναι αποτέλεσμα της πραγματικής δημιουργικής συνεισφοράς περισσοτέρων προσώπων, τα πρόσωπα αυτά πρέπει να αναφέρονται όλα ως συνδημιουργοί του έργου κατά τη σειρά της σπουδαιότητας της συμβολής τους.

Σε περίπτωση που το δημοσίευμα είναι καρπός αμειβόμενου έργου που ανατέθηκε με σύμβαση από δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να λαμβάνεται, προκειμένου να τηρούνται οι συμβατικές υποχρεώσεις που έχουν τυχόν αναληφθεί και οι οποίες μπορεί να περιορίζουν τα περιουσιακά και ηθικά δικαιώματα των δημιουργών. Η εκμετάλλευση των περιουσιακών δικαιωμάτων που προκύπτουν από δικαιώματα βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας από τον δημιουργό ή τον εφευρέτη μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς, προκειμένου, ιδίως, για έργα που παρήχθησαν με τα μέσα ή τη χρηματοδότηση του Παντείου Πανεπιστημίου ή άλλου φορέα.

2. Λογοκλοπή

Λογοκλοπή είναι η ενσωμάτωση σε έργο ιδεών, αποσπασμάτων ή και μεμονωμένων φράσεων έργου τρίτου προσώπου, χωρίς αναφορά της σχετικής πηγής. Μολονότι η λογοκλοπή μπορεί υπό ορισμένες περιστάσεις να μην συνιστά παραβίαση της νομοθεσίας περί πνευματικής ιδιοκτησίας εν στενή εννοία, συνιστά σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα, ιδιαίτερα όταν διαπράττεται από μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας και απαντάται σε έργα που εμφανίζονται ως πρωτότυπα έργα του συγγραφέα τους.

Η λογοκλοπή διαπράττεται, όταν το πνευματικό έργο τρίτων, όπως ορίζεται παραπάνω, δημοσιεύεται είτε έντυπα, είτε ηλεκτρονικά, ακόμη και σε πανεπιστημιακές σημειώσεις.

3. Πνευματικά δικαιώματα μεταπτυχιακής εργασίας ή διδακτορικού διπλώματος

Τα πνευματικά δικαιώματα της μεταπτυχιακής εργασίας ή του διδακτορικού διπλώματος ανήκουν στον μεταπτυχιακό ή διδακτορικό φοιτητή. Η μεταπτυχιακή εργασία ή το διδακτορικό δίπλωμα οφείλουν να είναι έργο του υποψηφίου, αλλιώς δεν μπορεί να του χορηγηθεί ο σχετικός τίτλος, αφού ο νόμος απαιτεί τα σχετικά έργα να διαλαμβάνουν την πρωτότυπη συμβολή του υποψήφιου. Στην εκ των υστέρων δημοσίευση εργασιών που εκπορεύονται από τις εργασίες αυτές και εφόσον ο επιβλέπων Καθηγητής ή άλλα πρόσωπα είχαν ουσιαστική δημιουργική συνεισφορά στο έργο, ο καθένας πρέπει να αναφέρεται σύμφωνα με την πραγματική του συνεισφορά.

Στην οποιαδήποτε έντυπη ή ηλεκτρονική έκδοση της μεταπτυχιακής ή διδακτορικής εργασίας, όπως επίσης και στις σχετικές δημοσιεύσεις, όλοι οφείλουν να δηλώνουν το όνομα του Παντείου Πανεπιστημίου και του Τμήματος στο οποίο εκπονήθηκε το έργο.

Για τα πνευματικά δικαιώματα μεταπτυχιακής εργασίας ή διδακτορικού διπλώματος το οποίο αποτελεί μέρος μεγαλύτερου ερευνητικού προγράμματος, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι διατάξεις της επόμενης παραγράφου.

4. Πνευματικά δικαιώματα ερευνητικών έργων

Για τη ρύθμιση των πνευματικών δικαιωμάτων ερευνητικών έργων που εκπονούνται στο Πάντειο Πανεπιστήμιο πρέπει να υπογράφονται, με την έναρξη των έργων αυτών, σαφείς συμβάσεις, ή πρωτόκολλα ανάμεσα στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, ή τον χρηματοδότη του έργου, τον υπεύθυνο του έργου και όλων των μελών της ερευνητικής ομάδας. Ομοίως, για επιμέρους έρευνες που εκπονούνται σε ερευνητικές μονάδες του Ιδρύματος, συνιστά καλή πρακτική οι έγγραφες συμφωνίες που να καθορίζουν τα σχετικά πνευματικά δικαιώματα.

Στην οποιαδήποτε έντυπη ή ηλεκτρονική έκδοση, δημοσίευση ή ανακοίνωση των σχετικών αποτελεσμάτων, όλοι οφείλουν να δηλώνουν το όνομα του Παντείου Πανεπιστημίου στο οποίο εκπονήθηκε το έργο.

Η Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Παντείου Πανεπιστημίου ή οι ερευνητικές μονάδες οφείλουν να συντάσσουν πρότυπα σχετικά πρωτόκολλα, που ενσωματώνουν κάθε σχετικό με τα πνευματικά δικαιώματα του έργου ζήτημα στις συμβάσεις έργου που υπογράφονται ανάμεσα στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, ή τον χρηματοδότη του έργου, τον υπεύθυνο του έργου και των μελών της ερευνητικής ομάδας. Οι ερευνητές κατά την υποβολή προτάσεων ή αιτήσεων για εκπόνηση έρευνας

δηλώνουν εγγράφως προς την Επιτροπή Ερευνών ότι έλαβαν γνώση του παρόντος κώδικα.

5. Αναπαραγωγή για διδασκαλία

Επιτρέπεται, χωρίς την άδεια του δημιουργού και χωρίς αμοιβή, η αναπαραγωγή άρθρων νομίμως δημοσιευμένων σε εφημερίδα ή σε περιοδικό, σύντομων αποσπασμάτων έργου ή τμημάτων σύντομου έργου ή έργου των εικαστικών τεχνών νομίμως δημοσιευμένου, εφόσον γίνεται αποκλειστικά για τη διδασκαλία ή τις εξετάσεις σε εκπαιδευτικό ίδρυμα, στο μέτρο που δικαιολογείται από τον επιδιωκόμενο σκοπό, είναι σύμφωνη με τα χρηστά ήθη και δεν εμποδίζει την κανονική εκμετάλλευση. Η αναπαραγωγή πρέπει να συνοδεύεται από την ένδειξη της πηγής και των ονομάτων του δημιουργού και του εκδότη, εφόσον τα ονόματα αυτά εμφανίζονται στην πηγή (άρθρο 21 του Ν. 2121/1993).

6. Ανοικτή Πρόσβαση

Το Πανεπιστήμιο στηρίζει κάθε νόμιμη πρωτοβουλία για την ενίσχυση της Ανοικτής Πρόσβασης, ως ελεύθερης, άμεσης, διαρκούς και απαλλαγμένης από τέλη και περιορισμούς πνευματικών δικαιωμάτων, διαδικτυακής πρόσβασης σε ψηφιακό ακαδημαϊκό και επιστημονικό περιεχόμενο, για ερευνητικούς, εκπαιδευτικούς και μορφωτικούς σκοπούς.